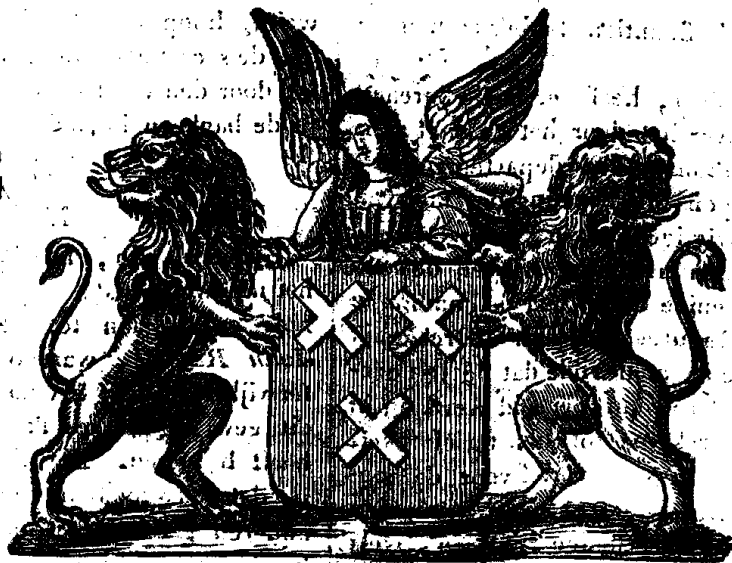

BREDASCHÉ

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS.

Dingsdag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

22 Februarij.

FRANKRIJK.

PARIS, den 18den Februarij.

In de bureaux der kamer van gedeputeerden is gisteren begonnen en heden ten einde gebragt het onderzoek betrekkelijk het in de zitting van den 6den dezer aangeboden ontwerp door den minister van openbare werken, nopens de daarstelling van de groote spoorweglijnen over het geheele rijk. De ministers en de voornaamste referenaars der kamer hebben aan de discussie deelgenomen, en men denkt dat in het ontwerp vrij aanmerkelijke wijzigingen zullen gebragt worden.

Met eene groote belangstelling werd onder het publiek een paar dagen geleden de uitslag te gemoet gezien van het voorstel des heeren Ducos tot uitbreiding van het kiesregt. Des avonds werden in de openbare vereenigingsplaatsen met gretigheid de dagbladen verlangd, en vele daarvan aan de bureaux verkocht. Over het algemeen is de verwachting van het voorstel door de bezadigden met veel genoegen vernomen. Ook de berigten uit de departementen luiden in dien geest. Overal — dus schrijft men — heeft de meerderheid het besluit der kamer toegejuicht, 't welk de deur der verkiezingscollegien voor een groot getal eerezuchtigen van lagere rang sluit, die met alle geweld iets willen worden, vooral heeft zij dien gesloten voor den zwaarste plaag van de tegenwoordigen tijd: de eer- en woelingszucht der jeugdige advokaten. De heer Guizot zal bij deze belangrijke gelegenheid menigvuldige bewijzen van hulde en erkentelijkheid ontvangen.

De kamer in hare zitting van den 16den Februarij tot het in overweging nemen besloten van een voorstel van den heer de Golbéry, een lid der ministerie meerderheid, strekkende om voortaan aan al de Fransche kiezers een van de zijde der kamer opgemaakt, beknopt, maar volledig verslag te doen toekomen van hetgeen daarin verhandeld wordt. Dit voorstel was gegrond op de verregaande partijdigheid, waaraan de meeste Fransche dagbladen zich in het verslag geven der beraadslagingen van de kamer schuldig maken; zoo dat de redevoeringen der leden, die niet naar den zin der dagbladschrijvers spreken, gewoonlijk geknot of voorbedachtelijk vervalscht worden medegedeeld. Van den *Moniteur*, het eenige Fransche dagblad, dat de handelingen der kamer in haar geheel geeft, worden in sommige departementen slechts 3 exemplaren ontvangen. De heer de Golbéry heeft intusschen zelf niet ontveinsd, dat de uitvoering van zijn voorstel zeer moeilijk was, en tot eene aanmerkelijke uitgave aanleiding zou geven; ofschoon dan ook, zijnes inziens, die uitgaven geenszins, zoo als de tegenstanders beweerden, verscheidene millioenen 's jaars zouden behoeven te belopen.

In de afdeelingen der kamer is daarentegen het voorstel van den heer Chapuis-Monilaville gevallen, strekkende om te bepalen, dat de drukkers der dagbladen in geen geval voor den regter verantwoordelijk zouden kunnen zijn voor hetgeen zij in die bladen helpen opnemen. De voornaamste regtsgeleerden achtten dat voorstel strijdig met de bestaande wetgeving. Slechts ééne enkele der afdeelingen was van meening, dat het voorstel in openbare beraadslaging kon worden gebragt.

De maarschalk Soult is thans geheel van zijne jongste ziekte hersteld en heeft zijne gewone bezoeken en werkzaamheden hervat.

De fransche akademie heeft een nieuw lid in de plaats van wijlen den bisschop van Hermopolis verkozen. Van de 32 stemmen heeft de heer Pasquier, wien de eer dier ketze te beurt viel, 23 stemmen bekomen, de heer A. de Vigny, 8.

Het *Journal des Débats* deelt mede, dat de graaf Leshon, op zijn verzoek, op disponibiteit gesteld is, en door den heer Firmin Rogée, als zaakgelastigde, zal vervangen worden.

Het het van cassatie heeft het beroep van den schrijver en drukker van den *Charivari*, die, wegens beleedigende uitdrukkingen tegen

den procureur-generaal Heberl, tot gevangenis en geldboete veroordeeld waren, verworpen en het vonnis bevestigd.

— De correctionele regtbank van Clermont heeft uitspraak gedaan in de zaak der onlusten, aldaar in September voorgevallen. Onderseidene personen zijn vrijgesproken, anderen tot gevangenisstraf van zes maanden tot twintig dagen, geldboete van 100 tot 16 franken veroordeeld; een der veroordeelden, Etienne, is bovendien voor vijf jaren onder toezigt der hooge politie gesteld.

— Tusschen Marseille en Algiers is thans eene nieuwe stoombootdienst in werking gekomen. Eene der booten, de *Amsterdam*, is den 6den des morgens van eerstgenoemde plaats vertrokken en reeds in den morgen van den 8sten te Algiers aangekomen; den 10den van daar gestevend is de boot reeds den 12den te Marseille weder teruggekomen.

— De gewone postdienst tusschen Frankrijk en Italie, zoowel over den Simplon, als over den Mont-Cenis ondergaat dezer dagen eene aanmerkelijke vertraging, ten gevolge van de menigte sneeuw en ijs die de wegen bedekken. In de Alpendalen, in Savoye en Dauphiné heeft de sneeuw bijna overal eene hoogte van 50 à 60 centimeters bereikt.

— Berigten uit Madrid tot den 12den houden dat de kamer der gedeputeerden de discussie over het adres van antwoord nog niet ten einde had gebragt. Intusschen is de zesde paragraaf van het ontwerp van adres, waarin over de gebeurtenissen te Barcelona gesproken wordt, gewijzigd naar voorgestelde amendementen van de heeren Mendizabal en Montañes, strekkende tot wegneming van den blaam die men denzelve op het bestuur had willen werpen, aangenomen geworden. Het overige gedeelte van het adres zou, naar men tot geene ernstige discussie meer aanleiding geven, en de stemming het kabinet ten minste voor eenigen tijd bevestigen.

Desniettemin bleven te Madrid geruchten loopen zoowel van de aftreding van eenige leden van het ministerie, als van de prorogatie der cortes, welke beide maatregelen ten oogmerk zouden hebben om de partij van het ministerie in de kamer te versterken.

Er hadden bewegingen van troepen naar de zijde van Portugal plaats. Welken uitslag de worsteling der partijen aldaar zoude hebben was nog niet bekend. Naar men te Madrid zeide, zou het spaansch gouvernement aan dat van Lissabon de hulp van 20,000 man toegezegd hebben om het tegen de pogingen der chartisten te ondersteunen; tevens was het spaansch gouvernement op zijne hoede tegen de woeligen der christino-karlistische partij, waarvan weder sprake was, en waarin men wilde dat Cabrera de hand had.

Men zeide voorts te Madrid, dat het gouvernement niet voornemens was om op het ontwerp van wet betrekkelijk de geestelijke aangelegenheden aan te houden, nit vrees dat de geestelijkheid daar door te veel tegen hetzelfde zou vooringenomen worden.

— Ter beurze van heden (18 Februarij) waren genoteerd: 5 pCt. 119,10; 3 pCt. 80,20; Nap. r. 105,50; Spanje Ardoin 25 1/2; Ned. 2 1/2 pCt. 53 1/4; Rom. L. 104 1/2.

Van den 19den — Heden op den middag is de raad van ministers, onder voorzitting van den koning, vergaderd.

— Het *Journal des Débats* heden over het onderzoek in de bureaux van het ontwerp over de spoorwegen sprekende, heeft deswege hoofdzakelijk het volgende:

Men heeft eenparig voor Frankrijk de noodzaak erkend om zoo spoedig mogelijk tot den aanleg der spoorwegen over te gaan. Frankrijk bezit toch nog slechts 500 kilometers (195 meil) aan spoorwegen, dat is nagenoeg het zevende gedeelte van het spoedig heeft, om gelijken tred te houden met de Verenigde Staten en Engeland, die te zamen 16,000 kilometers hebben, maar ook met Duitschland, welker onderscheidende spoorweglijnen 6,200 kilometers bedragen, België niet medegerekend, die alleen 549 kilometers heeft. Eveneens is men eenstemmig in de meening geweest, dat, om een zekerlijk bevreemding kwaad te herstellen, men

zich wachten moest om verwarring in de finantien te brengen en de openbare diensten te doen lijden.

Na deze beide punten erkend te hebben, heeft er in de bureaux eene levendige discussie plaats gehad over het door het kabinet aangenomen stelsel aangaande de tusschenkomst der departementen, gemeenten en kompanieschappen, nopens de bepaling der tarieven en de wijze van uitvoering. Twee gewichtige punten, te weten de belangen der postmeesters en die van den landbouw hebben de aandacht der leden geboeid. Reeds voor eenige dagen had de commissie voor den landbouw der kamer van gedeputeerden zich betrekkelijk den loop der wegen en het tarief uitgelaten; men wilde dat de te doorloopen afstand van het eene tot het andere punt bepaald werd en in zoo kort mogelijke rigting liep; met betrekking tot het tarief heeft men opgemerkt dat in Amerika een beschermend tarief voor de producten van den landbouw bestaat, hetwelk de met deze producten beladen wagens gelijkstelt met het tarief der ledige rijtuigen, welk stelsel zeer aanbevelenswaardig was.

In het algemeen - dus besluit het *Journal des Débats* - zijn de gevoelens zeer verdeeld geweest. In sommige bureaux heeft de helft der leden zich doen inschrijven om over het onderwerp het woord te voeren; maar, haasten wij ons tevens te zeggen, dat in deze eerste zitting de bijzondere belangen, de plaatselijke wedijver plaats gemaakt hebben voor het diep gevoeld nationaal belang, 't welk in deze geheele kwestie den boventoon heeft. Intusschen hebben sommige leden nog getracht de discussie op het gloeiend terrein der staatkundige belangen, of liever gezegd, der ministeriele belangen terug te brengen; maar het gezond verstand en de vaderlandsliefde der meerderheid hebben zich niet door deze poging van een gedeelte der linkerzijde laten wegslepen.

Men spreekt van het aanstaand vertrek van de hertogen van Nemours en van Aumale naar Algerie, om er den aanstaanden voorjaars-veldtocht, die reeds vroegtijdig zou geopend worden, bij te wonen.

Een groot getal jongelieden, veel meer dan in de laatste jaren het geval geweest is, laat zich tegenwoordig als vrijwilligers inschrijven om bij het leger in Afrika dienst te nemen.

Door buitengewone gelegenheid heeft men heden vernomen, dat het charter van dom Pedro den 10den Februarij te Lissabon is geproclameerd geworden. De stedelijke regering had zelve de herstelling van dat charter bij de koningin verlangd, ten gevolge van eene in de hoofdstad uitgebarstene volksbeweging, en de koningin had bewilligd.

De hertog van Terceira is tot minister van oorlog en president van den raad van ministers benoemd geworden.

Ter beurze van heden (19 Februarij) waren de fondsen genoteerd: 3 pCt. 119,30; 3 pCt. 80,30; Nap. r. 106,15; Spanje Ardoins 25½; Rom. L. 10½.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 17den Februarij.

Z. M. de Koning van Pruisen is den 16den dezer in goeden welstand van zijne reize in Berlijn teruggekeerd.

Het, ofschoon nog niet officiele berigt van het opheffen der bezwaren nopens de ratificatie van het tractaat wegens de aansluiting van Luxemburg aan de duitsche Tolvereentiging, heeft hier een zeer aangename indruk gemaakt. In Duitschland wordt op eene aansluiting bijzonder veel prijs gesteld; niet zoo zeer uithoofde van handelsbelangen, — want in dit opzigt heeft Duitschland weinig van Luxemburg te verwachten, — maar voornamelijk, omdat men er belang in stelt, dat Luxemburg, als eigenlijk behorende tot Duitschland, zich naauwer aan het gemeenschappelijke vaderland aansluit, en dat het vreemde element, hetwelk daar zich begon te nestelen, zoo veel mogelijk verwijderd worde.

Men vleit zich, dat, na het beslechten van het Luxemburgsche geschil, nu ook de zaak van de handelsbetrekkingen tusschen de Tolvereentiging en Nederland wel eene andere wending zal nemen.

Volgens alhier uit Grätz ontvangene brieven, zullen 50,000 man van het Oostenrijksche leger gebruikt worden bij het aanleggen der spoorwegen in de Oostenrijksche staten.

Van de Turksche grenzen wordt onder dagteekening van 4 Februarij gemeld:

In Montenegro, vooral in de aan Dalmatie grenzende streken, heerscht eene groote verbittering tegen den Vladika, die openlijk beschuldigd wordt van in het vorige jaar, bij de regeling der grensscheiding met Oostenrijk, de belangen des volks aan zijn eigen voordeel te hebben opgeofferd, doordien hij streken gronds, die sedert onheugelijke tijden Montenegro toebehoord hadden, aan Oostenrijk afgestaan en de daarvoor als schadevergoeding ontvangen sommen grotendeels voor zich zelf zou behouden hebben. De ridderorder, die de Vladika van Rusland en Oostenrijk ontvangen heeft, zijn in de oogen des volks sprekende bewijzen van zijne verkeerde handelwijze, en daar wezenlijk enige gemeenten door het verlies van een gedeelte van hun gebied genoodzaakt werden haren veestapel, de eenige bron van haar onderhoud, uit gebrek aan weiden te verminderen, zoo bestaat er

weinig hoop op het behoud van eene duurzame rust. Ook wil men, dat de secretaris van den Vladika, die onlangs naar Weenen gereisd is, door den vorst derwaarts zou gezonden zijn om aanzienlijke sommen in de bank en in buitenlandsche effecten te plaatsen."

E N G E L A N D.

LONDEN, den 18den Februarij.

Gisteren zijn, na langdurige beraadslagingen, de debatten over het nieuwe voorstel nopens de graanwetten gesloten, en is het Lagerhuis overgegaan tot de stemming over het amendement van lord John Russell, waarvoor zich slechts 226 leden verklaard hebben, terwijl 349 voor het voorstel der regering stemden; zoodat deze bij dit gewichtig vraagstuk de aanzienlijke meerderheid van 123 stemmen heeft bekomen. Die nitslag is beslissend, daar het niet te vermoeden is, dat de twee stemmingen, welke nog moeten plaats vinden, in eenen anderen geest zullen uitvallen. Men kan het er dus van nu af voor houden, dat het voorstel van den minister Peel door zal gaan.

De handelsberigten uit de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, tot het begin dezer maand ontvanger, luiden ongunstig. Er heerschte een algemeene schrik, ten gevolge van den treurigen toestand, waarin de banken zich bevinden. Niemand had zich opgedaan, om op de de leening van zes millioen dollars, die door het gouvernement is vastgesteld, in te schrijven, en men was genoodzaakt geweest, den termijn daarvoor te verlengen. Het Congres had het voorstel goedgekeurd, om vijf millioen dollars schatkistbiljetten uit te geven. De Senaat had de wet omtrent de bankeroeten verworpen.

Heden stonden de 3 pCt. gec. 89½, Ned. 2½ pCt. 52½; dito 5 pCt. 102½; Spanje 25½.

B E L G I E.

BRUSSEL, den 19den Februarij.

De lange discussie over den aankoop van het britsche stoomschip de *British Queen* is geëindigd met eene stemming waarbij zich 71 stemmen voor, en 10 tegen het aangeboden ontwerp van het gouvernement hebben verklaard. Nagenoeg eene gelijke meerderheid verklaarde zich voor de bijzondere artikelen, betrekkelijk eene suppletie van gelden voor den aankoop, en de gevraagde sommen voor de exploitatie van de vaart.

De senaat heeft een supplementair crediet voor het departement van buitenlandsche zaken toegestaan. De heer de Pélichy van Deurne heeft bij deze gelegenheid den minister de Brieij naar den staat van den arbeid der onderscheidene commissien, bepaaldelijk naar die van de grensscheiding gevraagd. De minister heeft geantwoord dat het hem genoeg deed te kunnen zeggen, dat de commissie voor de grensscheiding haren arbeid bijna had ten einde gebracht en spoedig zou kunnen ontbonden of voor 't minst geschorst worden.

Van den 20sten. — *L'Indépendant* bevestigt het door het parijsch *Journal des Débats* gegeven berigt, dat de graaf Lehon, op zijn verzoek op disponibiteit is gesteld geworden.

De kamer der vertegenwoordigers heeft gisteren met eenparigheid eene voordragt betrekkelijk de militaire pensioenen aangenomen, en daarop de algemeene beraadslagingen gehouden over het budget der openbare werken. Op de door verscheidene leden gedane vragen en geuite verlangens, vooral betrekkelijk de kanalisatie en de spoorwegen, heeft de minister van openbare werken hoofdzakelijk de volgende inlichtingen gegeven:

Het kanaal van Charleroi is eerst sedert 1832 voor de vaart geopend. In dat jaar bragt hetzelfde slechts 500,000 fr. op, en in 1841 is de opbrengst geweest 1,320,000 fr.; van de voordeelen die men later hebben zal uit de talrijke en schoone beplantingen aan den zoom van het kanaal zal ik thans niet eens spreken.

De uitgave van het budget der openbare werken bedraagt in haar geheel tusschen de 10 en 11 millioenen; op het budget der midelen en wegen komen de openbare werken voor eene som van 16 à 17 millioenen fr. voor. Gij ziet dus, mijne heeren, dat geachte redenaars te recht hebben doen uitkomen dat niets een land meer verlevendigt en tevens de schatkist meer voedt, dan niets meer bijdraagt tot den nationalen voorspoed dan de openbare werken.

In het jaar 1841 waren omstreeks 66 uren spoorweg in gebruik; de opbrengst is geweest ruim 6,200,000 fr. Ware het tarief van den 17den Augustus reeds met het begin van 't jaar in werking geweest, dan kan men rekenen dat de opbrengst ten minste 6,000,000 fr. zou beloopt hebben. Van nu af brengt ieder uur van den spoorweg 100,000 fr. op.

Men heeft in deze discussie veel gesproken over de kanalisatie van Kempenland en over de kanalen in 't algemeen. De kamer weet dat een verdienstelijk ingenieur, de vervaardiger van het kanaal van Charleroi (de ingenieur *Visquain*), waarvan ik zooveen sprak, belast geworden is met eenen algemeenen arbeid nopens de kanalen en rivieren; de kanalisatie van Kempenland behoort onder dien arbeid, en het doet mij genoeg der kamer te kunnen aankondigen, dat die arbeid thans voltooid is en eerlang het rapport daarvan door mij te gemoet gezien wordt, zullende ik denzelfden terstand door den druk gemeen maken en aan de leden der kamer doen mededeelen."

Verder deelde de minister mede, dat hij bevolen had eene kaart te vervaardigen, waarop de wegen, of gedeelten van wegen, die men nuttig acht aan te leggen om de thans bestaande wegen in verband met de spoorwegen te brengen, zouden geteekend staan.

— Meer dan 200 getuigen zijn gedagvaard geworden om voor de assises van Brussel in de zaak van het komplot, op den 28sten dezer te verschijnen.

N E D E R L A N D E N .

BREDA, den 21sten Februarij.

Bij besluit van den 14den Februarij 1842, n°. 61, is de 2de luitenant P. J. Worm, van het 10de regiment infanterie, in zijnen rang en ancienniteit overgeplaatst bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indie.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben bereids het onderzoek over de ontwerping van wet nopens de conflicten en de pensioenen ten einde gebracht. Zij houden zich thans bezig met het ontwerp nopens een nieuw reglement van orde der kamer. In den loop dezer week zullen zij het onderzoek nopens de voordragten der nieuwe wet op het notariaat aanvangen. Eerlang verwacht men de aanbieding van een ontwerp, betrekkelijk de hypothecaire inschrijvingen, alsmede van het tweede en derde boek van het wetboek op het strafregt.

Het bij de Tweede Kamer ingediende ontwerp van wet, betreffende het Notariaat, behelst vele belangrijke afwijkingen van de bestaande wetgeving op dat stuk, als, onder anderen: 1°. afschaffing van de rangen der notarissen, en de bevoegdheid van alle om hunne bediening uit te oefenen in de geheele uitgestrektheid van het arrondissement, waarin hunne standplaats is gevestigd; 2°. afschaffing van de kamers der notarissen, en als een gevolg daarvan, verpligting tot het doen van examens voor eene commissie, te zamengesteld uit twee raadsheeren en een lid van het openbaar ministerie bij de provinciale hoven, welke de bevoegdheid zullen hebben, om voor het practisch gedeelte zich twee notarissen toe te voegen, die eene adviserende, doch geene concluderende stem zullen hebben; 3°. afschaffing van den leeftijd (stage); 4°. afschaffing van den borgtocht; 5°. afschaffing van de bevoegdheid om acte te passeren ten overstaan van twee notarissen, en verpligting om zulks te doen voor eenen notaris, in tegenwoordigheid van twee getuigen; 6°. afschaffing van den overgang der minuten van overleden of ontslagen notarissen aan een' hunner ambtgenooten, en eene verpligting tot overbrenging van dezelve ter griffie van de arrondissements-regibank.

— Uit 's Hage schrijft men van gisteren:

» Gisteren is in de residentie gevierd de verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje, met het spelen der klokken en het uitsteken van vlaggen. Des morgens was er groote parade en daarna dejeuner bij Z. K. H.; des middags familie-diner ten hove; des avonds gala-bal op het Paleis in het Noordeinde.

» Het geboortefeest van Z. K. H. den Prins van Oranje is, even als in de twee vorige jaren, door de liefdadige hand van H. K. H. Mevrouw de Erfprinses van Oranje gevierd geworden in het Evangelisch-Lutherische weeshuis alhier, zijnde de bejaarden en weeskinderen in dat gesticht op een keurig middagmaal onthaald, en die feestviering bij afwisseling verhoogd door het zingen van toepasselijke dichtregelen, waarbij op de ondubbelzinnigste wijs de erkentelijkheid der bevoorregte bewoners van het gesticht werd aan den dag gelegd; terwijl het bezoek waarmede de heer secretaris van H. K. H. Mevrouw de Prinses van Oranje dat gesticht vereerde, de bijzondere deelneming deed kennen der hooge geefster aan de ongekunstelde vreugde der feestvierenden.

— Z. M. de Koning-Groothertog heeft den heer Mr. H. Box, referendaris bij het departement van justitie, tot ridder der orde van de Eikenkroon benoemd.

— Z. M. de Koning-Groothertog heeft, ten gevolge van het ontslag des heeren abt van der Noot, bij besluit van den 6 dezer, benoemd tot apostolischen vicaris van het Groothertogdom en pastoor der parochie van St. Pieter, te Luxemburg, den Hoogeerwaarden heer J. T. Laurent, bisschop van Chersonesus, in partibus infidelium.

— Bij besluit van den Koning-Groothertog, van den 7 dezer, is de heer Fock, directeur der belastingen, benoemd tot commissaris, om, in vereeniging met dien van het Duitsch Tolverbond, de invoering van het tarief van den 20 Julij 1840 te bewerkstelligen. Van wege het Tolverbond is daartoe benoemd de heer Helemtag, die reeds te Luxemburg is aangekomen.

Nog schrijft men uit Luxemburg, dat de handelsgemeenschap tusschen het Groothertogdom en Duitschland spoedig zal geopend, en de invoer der voortbrengselen van beide zijden vrijgesteld worden.

— Van wege burgemeesteren en Wethouders van Amsterdam is bekend gemaakt, dat er in die stad in de maand September aanstaande eene tentoonstelling van kunstwerken van levende meesters zal plaats hebben.

— De Minister van Financien heeft bekend gemaakt, ter uitvoering van art. 3 der wet van 27 December 1840 (Staatsblad n°. 79) dat het gezamenlijk bedrag van de Schatkist-biljetten, krachtens

die wet mitgegeven, op den eersten dezer beliep eene som van f 3,377,500, drie milioen drie honderd zeven en zeventig duizend vijf honderd gulden).

— De Provinciale Staten van Drenthe hebben in hunne buitengewone vergadering van den 16den dezer, tot lid van het collegie van Gedeputeerde Staten dier provincie benoemd den heer mr. H. J. Kymmell, burgemeester der gemeente Hoogeveen, tot vervanging van den heer mr. J. Linthorst Homan, aan wien door Zijne Majesteit, bij besluit van 20 December jl., n°. 105, een eervol ontslag uit die betrekking was verleend.

— In de Haarlemsche Courant leest men:

» Dezer dagen zijn, voor de werken ter droogmaking van het Haarlemmer-meer, aanbesteed: 1°. het maken van de ringvaart en dijk tusschen de Oude-Wetering en Kloppenburg, onder Leijmuiden, aan C. Cater, te Monnikendam, voor f 87,003; 2°. het maken van de ringvaart en dijk tusschen den Schinkel-polder en de Kerkwatering, onder Aalsmeer, aan denzelfden, voor f 97,000; 3°. een nieuwe wipwatermolen voor den Lissenbroeker-polder, aan J. Timmers, voor f 7,200; 4°. het verbreden van het Katwijksche-kanaal, aan P. Langeveld, te Haarlem, voor f 32,600; 5°. het opruimen van droogten in het Sparen en het doortrekken van den jaagweg tot Sparendam, aan J. Mijnlief, te Krimpen, voor f 20,400.

— Uit Utrecht schrijft men van den 19den:

» De verfraaiing en verbetering der stad wordt door het Stedelijk Bestuur met veel ijver voortgezet. Waren de wallen aan de Oostzijde in de fraaiste wandelingen herschapeu, thans worden die aan de Zuidzijde weggebroken, en zullen, door de slooping van de oude Tolsteegpoort, de wandelingen niet alleen vergrooten, maar de stad aan dien kant een geheel ander aanzien geven, dezelve aanmerkelijk verbeteren en verfraaijen.

— Uit Zwolle schrijft men van den 15 dezer:

» Door het provinciaal gerechtshof van Overijssel werd heden arrest uitgesproken in zake van Jacob van Bratum van Eysden, zich ook genoemd hebbende van Rossem kaligraaf, geboren te Amsterdam en laatst gewoon hebbende in de gemeente Ommen, schuldig verklaard aan de misdaad van valsheid in onderhandsch geschrift en het gebruik maken van de valsche geschriften, wetende dat die valsche waren, na reeds te voren wegens misdaad veroordeeld te zijn geweest, in 1828 te Amsterdam wegens diefstal in een bewoond huis met braak, zoo het schijnt van eene waarde van f 47,000, in effecten. Dienvolgens werd hij thans veroordeeld tot eene tepronkstelling gedurende een vierde uurs, brandmerk, een confinement gedurende tien jaren, eene boete van vijftig gulden en in de kosten.

HET KERSFEEST TE MADRID.

De kersnacht is in Spanje altijd een feest, dat in elk huisgezin plegtig gevierd wordt; maar voor het volk gaat hij nooit voorbij, zonder dat het zich aan alle mogelijke vreugde over geeft, welke men ieder jaar met het grootste ongeduld te gemoet gaat.

Reeds gedurende de week die den 25. December voorafgaat, biedt de stad Madrid een levendiger schouwtooneel aan dan naar gewoonte. De straten worden met stalletjes gevuld, en geheel Spanje zendt er zijne kinderen naar toe met de verschillende voortbrengsels, welke iedere streek oplevert. Dan ziet men de poorten der hoofdstad geopend voor karavanen van kooplieden met alle soorten van eetwaren. Het is eene vreemde optocht van arrieros (mulezeldrijvers) welke ezels met eenen langzamen tred voortgaan bij het eentoonig, doch niet onaangenaam geluid hunner klokjes. Dezen brengen wijn aan van Vallespinas, geven bruin spaansch laken, voor de Capas of nieuwe mantels, waarmede zich de majos voor het groote Christenfeest zullen versieren. Men herkent de inwoners van Valencia aan hun vrolijk voorkomen, aan hunne half fransche houding, hun onophoudelijk spreken en de kleeding die geheel aan hunne provincie eigen is, welke, het been tot aan de knie bloot latende, in eenig opzicht gelijk aan het Costuum der Schotsche hooglanders: zij stappen langzaam voort met hunne mantels over den schouder, trotsch op hunne forscli gespierde kuit en geschoeid met alpargatas of linnen sandalen. De Valencians zijn op dit gedeelte van het jaar wakkere: zij brengen twee onontbeerlijke dingen voor het kersfeest aan, de turron (een koek van nooten, enz.) en oranje-appelen.

Het is niet minder verbazend de paveros te zien aankomen, die in slagorde een talrijk leger vette kalkoenen met de grootste discipline kommanderen. Het is inderdaad vreemd om te zien hoe een enkel man met eene lange en dunne roede eenige honderden van deze tweevoetige pluimgedierten laat defileren, die de lucht vervullen met hun geschreeuw en geklok, terwijl de kinderen, op straat vergaderd om getuige te zijn van den grootschen togt, nog het getier vermeerderen, door hunne uitroepen van vreugde.

Het belangrijkste echter der zaak is de ongerustheid des aanvoerders op te merken, als zij naar de poorten van Madrid achter zich heeft. De ondervinding heeft maar al te dikwijls den pavero geleerd, dat menig vijand elke zijner bewegingen gadeslaat, gereed om van de minste achtheelheid gebruik te maken.

Ieder inwoner van Madrid stelt er een punt van eer in op kerstijd een kalkoen te eten, en ieder inwoner van Madrid heeft ongelukkigerwijs niet het noodige geld om er een te koop. De *pavero* verdubbelt derhalve zijne waakzaamheid, maar te vergeefs: want bij zijne aankomst op de *plazieta de la cebada*, vergaderplaats dezer gewiekte legers, als hij zijnen troep in oogenschouw neemt, om haar te tellen, moet hij tot zijn verdriet ontwaren, dat ten minste twee of drie dozijn gedurende den loop zijn gedeserteerd. Groot is de verlegenheid van den *pavero*, want de kalkoen-dieven schijnen zich niet te bewegen, de breede plooijen hunner mantels zijn zelfs niet uit hun fatsoen en echter kan men tien tegen een wedden, dat, zoo door een toeval de mantel geopend werd, men onder ieder een gestolen kalkoen zou vinden. Helas! de indische vogel heeft niets gemeen met den spartaanschen vos en laat zich ongestraft door den gauwdief wegpakken.

Eene andere troep van bijna even gewichtige kooplieden, is die der *Choriceros* (spekslagers) die uit Estramaduro komen, met eene groote menigte eetwaren uit dat gewest: en hier moeten wij het in het voorbijgaan zeggen, dat het varken in dat land een soort van wonder is; want het is onmogelijk de verschillende spijzen op te sommen, welke de *Extremenos* (bewoners van Estramaduro), uit dat onzindelijk dier weten te trekken. De *Extremenos* trekken Madrid binnen, gezeten op hunnen voorraad met eene onverzettelijke waardigheid. Deftigheid is de karaktertrek hunner verzengde trekken, die, behalve deze kleur van hun gelaat, daarenboven merken dragen van hun gewoon voedsel. Men zoude het er waarlijk voor kunnen houden, dat varkensreuzel uit al hunne poriën kwam: hunne muilzels schijnen ten spijt der kinderen van Mozes te buigen onder het gewicht van dit vleesch, welke eindeloze vormen en namen aangekomen heeft, om op de tafels van het kerfeest te verschijnen.

Wij willen er niet in treden om alle andere kooplieden op te noemen, die het hunne bijbrengen aan de grootheid dezer markt en genoeg zouden zijn om gedurende een jaar honderd bruiloften van Gamacho te voorzien. Er is geene hoofdstad ter wereld die beter dezen naam verdient dan Madrid, wanneer men ieder gewest haar de behoorlijke schatting ziet opbrengen. Men vindt dan te Madrid alles, wat Spanje oplevert, maar niet een artikel uit de hoofdstad zelf, eene stad zoo onvruchtbaar te midden der vruchtbaarheid, dat zij alleen zich beroemen kan op het water harer fonteinen. Dit is inderdaad alles wat de inwoners van Madrid kunnen antwoorden, als de Andalusiërs spreken van hunne wijnen en olijven, de Valenciërs van hunne vruchten, de Asturiërs van hunne edele voorouders. Maar wat geeft daarenboven een *Madrieno* om de onvruchtbaarheid van zijnen grond, wanneer hij, gedurende de laatste veertien dagen van December en de geheele maand Januarij, midden op zijne pleinen al de lekkertijen ziet, welke een Spanjaard kan begeren. Welk een schilderachtig en eetlust-verwekkend schouwspel leveren aan zijne blikken die pyramiden oranje-appelen, die bergen ham en die winkels van lekkere koeken. Maar hetgeen den *Madrieno* het meest vermaakt, is dat het van witte kalkoenen, welke geschreeuw hun het ongeduld schijnt aan te duiden, om gekocht, gedood, geslacht en opgegeten te worden.

Onder al die deze koopers en verkoopers die om strijd, dat is te zeggen nijdig om elkander den loof af te steken, handeldrijven, verdienen ook hier, even als overal, de vrouwen in aanmerking te komen: deze zijn bezig met den verkoop van kastanjes en oliekoeken, het ware kenmerk van het feest. D'zelver verkoopsters schijnen ook zeer haar gewigt te kennen, want men ziet ze bijna op elke hoek eener straat en aan de poorten der huizen met haar draagbaar toestel, naarstig bezig met hunne bedrijvige werkzaamheden. Met welk een handigheid behandelen zij de braadpan! Met welk eene netheid keeren zij de koek om! Alles is bij haar beweging, handen, tong, oogen, die zwarte oogen, welke men door de rookwolken hepen ziet, schitteren. Doch uwe aandacht wordt weder, na de beschouwing van die ijverige baksters, afgeleid door het voorbijtrekken eener nieuwe groep, die zich in de algemeene beweging der stad mengt. Het zijn aardige meisjes die een nieuw kapsel gaan koop, om op den kersavond schooner bij de jonge vrijers te verschijnen: het is ook een kinderfeest, zie daar een twaalftal kleinen, welke een grootvader in een speelgoed-winkel zal gelukkig maken. Blindelijc zult gij in Spanje eene zeer talrijke volksklasse ontmoeten, namelijk bedelaars en arme blinden, die bij deze gelegenheid van den vroegen morgen tot den laten avond onophoudelijk liedjes door de neus brommen.

Foreign Review.

U D E T E E L T.

Sommige zonderlinge getachten betreffende den brand aan het Hoofd-*Ettablissement* van de Zijdeteelt te St. Michiels-Gestel verspreid, welke meer van heideloosheid dan van deelneming, maar bovenal van onkunde getuigen omtrent de Zijdeteelt, zóowel als aangaande den toestand van het *Ettablissement*, nopen mij om, vooral in het belang der Zijdeteelt selve, *Edel. te verzoeken om plaatsing van hetzelfde* (*)

Het bericht door UEd. van dezen ramp gegeven in uw blad van Vrijdag 11 Febr. 11, en vooral dat in het provinciaal blad van N. Brabant door eenen zaakkundigen vriend medegedeeld, was juist. Sommige dagbladen hebben ten onrechte vermeld dat alles geassureerd was; noch mijne meubelen, noch de gereedschappen der maatschappij

(*) *Edel. te verzoeken om plaatsing van hetzelfde* door de Redactie aan dit verzoek, doch ziet zich door plaatsbrek genoodzaakt het oorspronkelijk verslag van den Heer B. eenigzins in te korten.

waren verzekerd; het gebouw alleen, dat gedeeltelijk mij tot woonhuis verstrekt, was zulks voor de matige som van / 4000.

Het ontstaan van den brand blijft, ondanks alle onderzoek, onbekend. Waarschijnlijk is die aangekomen in den vloer onder eene kagchelpaat, en heeft het vuur lang gesmeuld voor dat het is uitgebroken, want een uur bevorens was men nog op de kamer geweest zonder eenige brandlucht te ontwaren, en sedert vier uren was de kagchel uit en koud geweest. Mijne familie zat aan tafel toen de brand uitbarstte; deze werd, ondanks eene poging tot blussching door mijne oudste dochters, met behulp van den eenigen arbeider, die op de plaats was, aangewend, zoo hevig, dat men dadelijk het huis moest ruimen. Mijne afwezigheid, een zware mist, het gevaar van den brandenden toren, de zware rook, de ontsteltenis, de onbekendheid met de localiteit van het gebouw (een van de eeuwenoude kasteelen, wier zonderlinge bouw elk verwondert) maakte alle berging onmogelijk; van mijne meubelen werd zeer weinig gered; de eerste zorg mijner familie was het behoud van de boeken en papieren der Maatschappij, die, a's altijd, wanneer ik op reis ga, uit voorzorg, in een mijner vertrekken waren overgebracht, en als door een wonder aan het vuur ontrukt zijn.

De brand is niet in eene zijdefabriek of zijde haspelhuis ontstaan; deze arbeid was reeds voor maanden afgevoerd; en zijl geen besonderduizend zijdevormen verbrand, noch millioenen zijden zijdevormen bestaan er in dit seizoen niet en de eijeren worden elders bewaard; de overige gebouwen van het etablissement zijn alle onbeschadigd; de plantagien hebben niets geleden, en alzoo heeft de Maatschappij en hare zaak, de zijdetee, niets verloren. Alleen mij trefte de schade, doch deze is herstelbaar.

Terwijl deze ramp voorviel was ik voor de zaak der Maatschappij afwezig, en wilde in het Natuurkundig Genootschap te Utrecht eene verhandeling doen, over de redenen, waarom de zijdetee in ons Vaderland, nienegeenstaande de daartoe aangewende pogingen en gedane opofferingen, nog zoo vele tegenstanders vindt, en daarbij aantoonen, hoeverre dezelve gevorderd is, en wat er nog moet gedaan worden, om dezen nuttigen tak van Nijverheid op de gewenschte hoogte te brengen; ook thans nog zie ik mij in staat bij mijn voornemen te blijven en hoop die verhandeling den 25sten dezer, te Utrecht voor te dragen. Hartelijk wensch ik, dat dezelve moge strekken, om de wettelenden te overtuigen, de vooroordeelen weg te nemen, de zijdetee in ons Vaderland te bevorderen, de Nijverheid aan te wakkeren; gelukt mij dit, dan zal ik mij voor mijn veeljarig onvermoeid pogen, voor de gedane opofferingen en de geleden verliezen genoegzaam beloond achten.

Mij blijft nog over, aan die edele en hulpvaardige vrienden, welke mijne familie in die noodlottige oogenblikken hebben bijgestaan, en aan hen, welke in de door mij in der haast doorgerisde steden, Haadem, Amsterdam, Utrecht mij zoo vele deelneming, troost en hulp hebben geschonken, mijnen innigen dank te betuigen; mogen zij in hun hart het loon vinden voor alles, wat ik hun nimmer vergelden kan, en mogen zij eens, wanneer de zijdetee mede eene bron van welvaart voor het vaderland geworden is, het streelend gevoel ondervinden van ook hiertoe te hebben bijgedragen.

St. MICHELS-GESTEL, 15 Febr. 1842.

H. BERAIL.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van 11, Zaterdag waren de fondsen genoteerd: Ned. 2½ pCt. 52 5/16; dito 5 pCt. 101 1/8; Uitgest. dito; Kansbill. 26 1/4; Amort.-Syndik. 4½ pCt. 92 5/8; dito 3½ pCt. 77 1/8; Domein Losr. 100 1/8; Handel. 157 1/4; Nieuwe dito 4½ pCt. 101 1/8; O. Indie 5 pCt. 98 15/16; Spoorweg Haarlem 79 1/4; Rijn spoorweg 94 1/4; Haarlemmermeer 5 pCt. 102; Rusl. 5 pCt. 106; Idem 1828-29 105 3/4; Idem 1831-33 99 drie achtste; Id. 4 pCt. 89 1/8; Inschr. 6 pCt. 69 elf zest.; Certif. van dito 71; Spanje 22 zev. zest.; Coupons van dito 24; Portugal 5 pCt. 26 3/4; Oostenr. Metall. 5 pCt. 106 1/8; Weetterbank bij Goll 5 pCt. 94 1/4; Polen Aandeelen 100 1/4; Amerika 6 pCt. 64; Id. 8 pCt. 70 1/8; Braz. 65 1/4; Colum. 26 1/4; Mexico 33.

* Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank, zitting houdende te Breda, op den Negentienden Februarij des jaars 1800 en Twee en Veertig geweest, is WILLEM DE NIER, verwer te Oosterhout, op zijne eigene aangifte in staat van faillissement verklaard; is de aanvang van hetzelfde faillissement bepaald op den dag der aangifte, zijnde den Achttienden Februarij te voren, en is tot Regter-Commissaris in hetzelfde benoemd de Edel Achtbare Heer Mr. J. H. BEGRAM, regter in de Arrondissements-Regtbank voornemd, en tot Curator Mr. P. J. J. HOLLINGERUS PYPERS, advocaat te Breda;

Wordende van gezegd vonnis dit extract in de *Bredasche Courant* geplaatst ter voldoening aan artikel 796 in 4de van het Wetboek van Koophandel, Breda, den 22. Februarij 1842.

De Curator voornemd, Mr. HOLLINGERUS PYPERS.

UIT DE HAND TE KOOP:

Zeven-en-vijftig stoks *EXTRA ZWARE EIKEN BOOMEN*, te zien en te bevragen, bij A. ERMS in het Jagertje te Chaam.